

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 205.

V Ljubljani, v četrtek 10. septembra 1891.

Letnik XIX.

Vera in politika.

Govoril dr. Šušteršič na shodu v Škofji Loki.

(Dalje.)

Vidimo države, ki so bogato obdarjene od narave, v katere je, rekel bi, narava položila vse svoje zaklade, ki pa vendar prosperovati ne morejo, ker imajo slabe postave, slabo vladno ali slabe uradnike.

Nasprotno pa vidimo države ugodno prosperovati, ki so od narave revne, ki pa imajo dobre postave in dobre uradnike.

Posebno zadnje, da so uradniki dobri, je jako važno, kajti najboljša postava nič ne pomaga, dokler je le napirji. Dobra postava je še le potem dobrodejna, če se tudi dobro izvršuje — za izvrševanje postav pa so poklicani uradniki, in od teh uradnikov je tedaj odvisno, če se dobra postava tudi dobro izvršuje.

Iz rečenega je jasno, da nam ne more biti vse jedno, kdo da izvršuje gospodstvo v državi, da nam ne more biti enako, v katerih rokah je ono gospodstvo, od katerega smo vsi odvisni.

In da nam to ni vse jedno, da nam je marveč mnogo ležeče na tem, kažemo vsikdar v onem trenutku, v katerem nam je priložnost dana, kolikor toliko vplivati na to gospodstvo, to je v onem trenutku, v katerem nas kliče naša državljanska dolžnost na volišče.

Pri volitvah opazamo, da se različni kandidatje potegujejo za poslanstvo, za zastopstvo ljudstva, in mi volilci si vsacega natanko ogledamo, natanko prevdarjamo in ocenjujemo lastnosti vsacega kandidata in konečno oddamo svoje glasove tistemu, v katerega imamo največje zaupanje, da bode izročeno mu oblast izvrševal le v korist ljudstva.

Vsak kandidat dobro vé, da je za volilce poslednja okolnost jedino odločilna in radi tega tudi vsak kandidat volilcem pred volitvijo oznanja, da bode svojo oblast vporabljal le v prid ljudstva.

Konečno, kakor rečeno, volilci volijo onega, o katerem so najbolj prepričani, da bode dober po-

slanec, to se pravi, da bode poslanstvo uporabil le v ljudsko dobro.

In ko bi ljudstvo, kakor poslanec, tudi uradnike prosto volilo, bi tudi volilo take moze za uradnike, o katerih je prepričano, da bodo svoj posel izvrševali le ljudstvu na korist, ki bodejo tedaj v pravem pomenu besede dobri uradniki.

Torej to je jasno: Ako hoče država biti dobra, ako hoče država doseči svoj smoter, ljudsko srečo, morajo biti tisti, ki izvršujejo gospodstvo v državi, v pravem pomenu besede dobri.

Sedaj pa nastane vprašanje; Kaj pa je prav za prav dobro? Kaj je pravično? Kdo je prav za prav dober, to je, pošten in pravičen?

V življenju vidimo, da so čestokrat o tem ljudje jako različnega mnenja. Čestokrat slišimo prepire o tem, kaj da je prav in dobro, kdo da je pravičen in dober.

Včasih je o tem toliko mnenj, kolikor glav, kakor modra prislovica pravi.

Odkod to prihaja? Ali je pravica in resnica mnogotera? Ali je jedno in isto dobro in slabo, pravično in krivično? Nikakor ne! Resnica in pravica je le jedna. Dobro je le jedno. A človek je jako zmotljiv, človek mnogokrat resnice ne spozna. Na drugi strani pa je mnogo takih, ki resnice spoznati nočejo, ali, ki spoznani resnici zlovoljno nasprotujejo.

Če se dva prepirata o tem, kaj da je dobro, ima k večjemu jeden prav, — drugi pa se moti. Vzemimo vzgled. Dva popotnika potujeta skupaj po jedni poti v isto mesto. Nakrat prideta do razpotja, jedna pot vodi na desno, druga na levo, a jasno je, da le jedna teh poti pelje k cilju nju popotovanja. Prvi popotnik trdi, da je na desno prava pot. Ne, pravi drugi, motiš se, na levo morava iti. Očividno ima le jeden teh dveh prav, drugi pa se moti. In slično je zmirom, kadar se prepira o tem, kaj da je prav.

Resnica in pravica je le jedna, in če bi jo vsi ljudje spoznavali in spoštovali, potem

bilo bi v jednom hipu vsega prepira konec in večni mir bi vladal na svetu.

Po resnici in pravici moramo tedaj hrepeneti, da resnica pride na dan in pravica vlada na svetu, za to moramo delovati, za to bojevati, in če treba, tudi žrtvovati se.

Kje je resnica, kje je pravica, kaj je v istini pravično in dobro, kdo je v istini pošten, dober in pravičen, to je tedaj ono veliko vprašanje, od katerega je odvisna sreča človeštva. Le če se to vprašanje ugodno reši, le potem je sreča človeštva mogoča.

In za nas, ki nas je razsvetila luč krščanstva, za nas je to velevažno vprašanje že rešeno. Bog sam odgovoril nam je na to vprašanje, postal je človek in razodel nam resnico in pravico. Razodel nam je, kaj da je resnično, pravično in dobro; razodel nam, kdo da je resnično pravičen in dober. Razodel nam je večne resnice, razodel nam vzvišene zakone krščanske npravnosti, in razodel, da je tisti pravičen in dober, ki po teh zakonih živi, za katerega so zakoni krščanske npravnosti vodilo pri vseh njegovih dejanjih!

Mi kristijani tedaj vémo, da je resnično dober le tisti, ki se v vseh svojih dejanjih ravna po zakonih krščanske npravnosti. In ker smo prej videli, da je le tista država dobra, da je le tista država v dobrih rokah in dobro vrejena, v kateri so oni, katerim je izročeno gospodstvo, dobri, pravični možje, — sledi, da je tista država dobra, da le tista država zamore doseči smoter ljudske sreče, v kateri je izročeno gospodstvo krščanskim možem, kjer so tedaj tisti, ki imaje oblast v rokah, ki izvršujejo državno gospodstvo, pravi krščanski možje.

Že opetovano primerjal sem državo z navadnim zasobnim gospodarstvom.

Vzemimo gospodarstvo, v katerem je gospodar pravi krščanski mož.

V tem gospodarstvu bode gotovo vse lepo in in dobro urejeno. Gospodar sam bode pridno delal

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Ob 3. uri popoldne je vstopila Zalika, dasi že zelo slaba, v spremstvu stare žene v voz, ki je je peljal do postaje. V trenutju, ko je imel vlak odriniti, vidi uboga Irka, vsa začudena še ob čudnem dogodku, v kupej poleg nje vstopiti jako poškodovanega moža, ki ga ni poznala. Bil je Presmann. Žena, ki jej je bila dana v spremstvo, bila je podkupljena, ničvredna oseba. —

Ko se je doktor vrnil k svojima prijateljema, zajutrkovali so skupno ter se potem odpeljali v Blarney. — Do postaje so dospeli v manj nego eni uri, odtod so šli peš do razvalin — tri angleške milje — po našem nekaj več, nego pet kilometrov.

Irska je domačija razvalin. Temno zelenje bršljanovo, ki je odeva, se harmonično slaga s sivimi zidovi.

Sezidan v letu 1450 postal je grad Mac-Carthy-ev znamenit jeduo po kamenu, ki je ležal na najvišjem mestu stolpa, na severno-vzhodnej strani.

Kraj je bil sedaj zapuščen; prebival je tu le stari služabnik, doslužen vojak, kot čuvaj. Doktor Irvinghton mu je rekel, da želi videti kamen in vstopili so brez ugovora. Dospelši na vrhunec posedejo vsi trije.

„Tu govorimo lahko brez nevarnosti,“ pravi resno doktor; „čas je, da se seznanimo, predno začnemo veliko delo prerojenja Irske. Naše roke se bodo združile, naj bodo združena tudi naša srca. Jaz sem, dragi Peter, tudi Irec, kakor moj brat Butterflee. To ni njegovo ime, kakor ni Irvinghton moje. Ura, v kateri bode razodeto najino ime, ni še prišla, a nosil ga je častno mučitelj Irske, kojega spomin in plemenito dejanje bo visoko častila nova Irska. Pretekla so leta, odkar delujemo, ali bolje, odkar delujemo požrtvovalni možje v to, da pripravljajo našo domovino, ne le za brezkoristno osveto, — k obeni vstaji. Strašne nadloge, ki so jo obiskale zadnje leta, so nas prisilile do najskrajnejših naporov, vprašanje, ki je nastalo, reši se z besedami: življenje ali smrt!“

„Gotovo,“ nadaljuje in upré svoj pogled v Petra, „ničbe bolj ne čisla kreposti in rodoljubja katoliških duhovnikov, nego jaz, in kedar bo proglašena naša republika (prosta država), bode jim na razpolaganje ne le velik del premoženja, nego tudi

oblasti. Vendar pa sem se ogibal duhovnikov; dá, v njih očeh, kakor v očeh ljudstva bil sem nevernik ali vsaj mlačen človek. Bog vé moje namere. Nalog duhovnikov je: odpustiti, naš pa: kaznovati! Oni so za molitev, mi za boj! Zato se ne moremo zbirati pod jedno zastavo! — Še jeden vzrok imam, radi kojega sem prikrival svoj verski čut. Blizati sem se smel našim sovražnikom, opazovati njih nedostatke in slabosti, da v te namerimo svoja orožja. Ko je kralj Alfred hotel podjarmiti si Dance, oblekel se je v godca, da je prišel v njih ležišča. Jaz — jaz sem se prevstvaril v učenjaka, da prodrem v gradove Pilfererjev, Pinnacle-ov in drugih. Prosto vam je, imenovati me kedaj ogleduha; kot mož prenašal bodem to ime z grenkostjo; kot državljan pa cenim slavo domovine več, nego lastno dobro ime!“

„Dobro, prav dobro!“ vsklikneta mlada moža poleg njega.

Bridko se zasmjeji doktor.

„Polovico svoje krvi bi bil dal, da bi drugo polovico mogel preliti na javnem, bojnem polju; a čemu bode koristil slab, neizkušen mož. Bil sem kemik, natoroznanec; v teh lastnostih prepotoval sem v treh letih vso Irsko; jaz poznam vsako skalo, vsako globelj, vsako sotesko.“ — (Dalje sledi.)

od zore do mraka, vsa dela svojih podložnih vestno nadzoroval in vodil, in svoje delavce vzpodbujal k pridnemu delu.

Od svojih delavcev, hlapcev in dekel zahteval bode vestno, točno spolnjevanje njih dolžnostij, — a nasprotno dajal jim bode tudi primerno plačo, da bodo lahko shajali in si morebiti še marsikaj lahko privoščili. Dajal jim bode tudi zadostnega počitka, zahteval bode le toliko dela, kolikor ga delavcev moči premorejo.

Svesti si krščanske ljubezni, glaseče se: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!“, bo krščanski gospodar v občevanju s svojimi delavci prijazen, ljubeznjiv, kajti tudi v svojih hlapcih in deklah videl bode svoje bližnje, katere mora jednako ljubiti, ker smo pred Bogom vsi jednaki.

Če blagostanje hiše raste, bode krščanski gospodar od svojega bogastva tudi svojim hlapcem primerno podeljeval, in čim bolje se bode gospodarju godilo, tem bolje tudi njegovim delavcem, kajti krščanski gospodar ne bode nikdar pozabil, da je njegovo premoženje le blago, ki mu je od božje previdnosti izročeno v oskrbovanje, in da je mora oskrbovati tako, da bode ne le njemu, marveč tudi njegovemu bližnjemu v korist.

Če hlapec krščanskega gospodarja zbolí, skrbel bode gospodar zanj, kakor oče za svojega lastnega otroka. Preskrboval ga bode z vsem potrebnim, in če bolezen tudi leta traja, ni se treba bolnemu hlapcu bati, preskrbljen bode pri svojem krščanskem gospodarju do svoje zadnje ure.

In ne le za telo, tudi za dušo svojih podložnih skrbel bode krščanski gospodar očetovsko. Čuval bode nad нравnim življenjem svoje družine, skrbel bode za to, da bode hiša v duševnem in gmotnem oziru dobro vrejena, in v vsakem oziru dajal bode svojim podložnim uzoren vzgled.

Nasprotno bodo podložni posnemali vzgled svojega gospodarja. Videč, da je sreča in blagostanje gospodarja tudi sreča in blagostanje podložnikov, delali bodo z veseljem po svojih močéh, vestno in zvesto bodo služili svojemu gospodarju.

Samo ob sebi je umevno, da bode tako gospodarstvo krasno uspevalo, da mu gotovo ne bode manjkalo božjega blagoslova. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. septembra.

Notranje dežele.

Potovanje cesarjevo na Češko. Pri shodu mladočehskih zaupnikov je nekdo tudi sprožil misel, da bi posebna deputacija vladarju ob prihodu v Prago izročila spomenico, v kateri bi ga prosili, da se dá kronati za kralja češkega. Večina je pa vendar spoznala, da predlog ni umesten in se zatorej tudi o njem ni razgovarjalo. — Cesar bode bajé poleg Prage obiskal tudi nekatere druge češke kraje, da se njegovo potovanje v Liberec ne bode napak razlagalo in ne bode morda komu služilo za kako agitacijo.

Mladočehi. V torek je v Taboru mladočehski poslanec dr. Lang poročal svojim volilecem. Priznal je, da dosedaj Mladočehi neso dosti dosegli in da tudi ni upanja, da bi kaj dosegli pri sedanjih sestavi državnega zbora. Mladočehom ne bode kazalo družega, kakor stopiti v pasivno politiko. Potem je pa izpregovoril vodja češke kmetijske stranke Stasny. Očital je Mladočehom, da se premalo odločno potegujejo za češko državno pravo. Graja jih, da v adresnem načrtu govoré o avstrijski državi, ko je vendar avstrijska država vse kaj družega, kakor češka država. Potem je grajal govornik dr. Julija Gregra, da iz Prage hoče voditi stranko, v državni zbor se pa ne dá voliti, da potem nema odgovornosti. Ta govor vodje mladočehske stranke je marsikoga iznenadil. Dosedaj Stasny ni dosti cenil češkega državnega prava in je bil za to, da se vse stvari, ki se tičejo kmetijskega stanu, rešijo v državnem zboru, kjer sedé tudi zastopniki nemških in drugih kmetov. Po njegovih dosedanjih nazorih bi tudi v šolskih zadevah imel odločevati jedino državni zbor. Kaj je pač nagnilo tega moža, da je nakrat postal tako navdušen za češko državno pravo? Mladočehi so s pomočjo državnega prava izpodkopali tla Staročehom. Najbrž hoče sedaj tako imenovana kmetijska stranka s državnim pravom zopet izpodkopati tla Mladočehom. Na shodu je potem govoril jeden vrednikov staročehskega „Hlasa Nar.“ in tudi dobro okrcal Mladočeha. Na to je shod jednoglasno sklenil resolucijo: „Nam se zdi potrebno, da se najpoprej ugodí državnopravnim zahtevam dežel češke kroné, kajti še-le potem bode moči mirno razpravljati gospodarska vprašanja. Od mladočehskih poslancev pričakujemo, da bodo prisédši v državni zbor interpelovali vlado, hoče li izvesti državno pravo ali ne, zlasti če hoče vladarju priporočati, da izpolni svojo obljubo, dano češkemu

deželnemu zboru dné 13. aprila 1861 in ponovljeno z reskriptom z dné 12. septembra 1871, ter oktoberski diplom uveljaviti za nepreklicljiv zakon. Po odgovoru vlade naj Mladočehi uravnajo svoje postopanje. Stasny je z veseljem pozdravljal to resolucijo, a vendar se mu je zdelo potrebno še nekaj opomniti. Ne vé se, če bode vlada odgovorila na interpelacijo. Če bode ugodno odgovorila, potem se takoj lahko prične priprave za kronanje cesarja za kralja češkega. Treba bode le še počakati cesarskega patenta, kajti državni zbor ni kraj, kjer bi se razpravljalo o češkem državnem pravu. Če pa vlada neugodno odgovori na interpelacijo ali pa celó ne odgovori, potem pa nemajo mladočehski poslanci ničesa iskati na Dunaju. Sklenjena resolucija naj se predloži v podpis tudi staročehskim poslancem in zastopnikom veleposestva, da se bode vsaj vedelo, če stojé na stališču Palackega, Riegra in Olama Martinica. Na tem shodu se je jasno videlo, da se Mladočehom tla majejo. Neka stranka jih sili, naj ostavijo državni zbor, pa le zaradi tega, da jih uniči. Da bi se češko državno pravo sedaj izvelo, tega niti Mladočehi, niti kmetijska stranka ne veruje, temveč to pravo je le agitacijsko sredstvo, ki se sedaj dá proti Mladočehom dobro porabiti.

Shod mladočehskih zaupnikov se je razgovarjal tudi o češkem državnem pravu. Vsi govorniki so bili za to, da treba z vsemi sredstvi delati, da se češko državno pravo izvede, ali vendar kaj pozitivnega niso sklenili, temveč vso stvar odložili do družega shoda.

Vnanje države.

Katoliški shod v Mechelnu se je predvčeraj začel z nagovorom častnega predsednika kardinala nadškofa Goossena. Prvi predsednik minister Jacobs je pa v dolgem govoru razpravljal papeževo okrožnico o delavskem vprašanju.

Grévy umrl. Včeraj je umrl bivši predsednik francoske republike, Jules François Paul Grévy. Rojen je bil 1810. leta. Kot dijak se je udeležil bojev 1830. leta. Dovršivši nauke je postal odvetnik in se odlikoval kot dober zagovornik zlasti v političnih pravnih. 1848. leta je bil komisar republike. Voljen v konstituante se je pridružil levici. V konstituantni je prodiral predlogom, da se načelnik eksekutivne oblasti voli na nedoločen čas, da se pa sme odstaviti. Pozneje je bil nasprotnik Napoleona III., leta 1868 je bil voljen v zbornico, kjer se je zopet pridružil levici. Leta 1871 je bil voljen predsednikom zbornice, in dné 14. marca 1876 je po padcu Mac Mahona postal predsednik republike. 1888. leta je pa odstopil zaradi škandalov, ki mu jih je napravil zet. Od tega časa je živel kot zasebnik deloma v Parizu, deloma na svojem posestvu v Mont-sous-Vaudray-u.

Francija. V nedeljo se je v Parizu otvoril nov paviljon delavskih zadrug. Pri tej priliki je predsednik zbornice v slavnostnem govoru obetal zadrugam vladno pomoč in jim pravil, kako so republikanci uneti za blaginjo delavcev. Mlel je razne fraze o republikanskem socializmu. To pa sevéda le zato, da bi dokazal, kaka liberalci boljše skrbé za delavce, nego katoliška stranka. Grajal je prizadevanje katoliških obrtnih zadrug, ki bi rade obnovile srednjeveški red. Delavci pa niso posebno zadovoljni bili s tem govorom, ker preveč čutijo, kako njih moči izjemajo liberalni židovski fabrikantje.

Dardanelsko vprašanje. Govorilo se je že, da bodo nekatere evropske države protestovale proti sporazumljenju mej Turčijo in Rusijo zastran vožnje skozi Dardanele, da se skliče morda celó kongres, ki se bode posvetoval o tej zadevi. Vse to je pa bilo izmišljeno. Nobena vevlast se ne misli v to mešati. Samo Anglija bode nekoliko vojake pomnožila v Egiptu.

Rusko posojilo. Ruska vlada se pogaja s francoskimi kapitalisti zaradi posojila več sto milijonov frankov. Pogajanja so že daleč dospela in je upanje, da Rusija dobi posojilo s precéj ugodnimi pogoji. S tem posojilom bi si Rusija pomagala iz zadrege, v katero jo je spravil Rotšild, odrekši posojilo, katero je že bil obljubil. Rusiji je pa vnanje posojilo potrebno, ker na domače posojilo pri letošnji slabi letinji ni misliti.

Turčija. Uradno se zagotavlja iz Carigrada, da se bode vlada držala desedanje vnanje politike. Temu zagotovilu pa ni dosti važnosti pričakovati. Take izjave so že nekako navadne pri premembi ministerstev ne le v Turčiji, temveč tudi v drugih državah. Še le bodočnost bode nam pokazala, kolikoga pomena je za ministerska prememba. V parlamentarnih državah vémo, kake politike se bode nova vlada držala, ker poznamo program stranke, iz katere so ministri vzeti. V Turčiji pa to ni mogoče. Novi ministri so pa tudi le taki možje, ki so dosedaj bili na takih mestih, da se z visoko politiko niso dosti pečali.

Izvirni dopisi.

Iz Štange, 8. septembra. Preteklo nedeljo, dné 6. septembra, zadela je vso Štango grozna nesreča, kakoršne se niti najstarejši ljudje ne spominjajo. Popoldne se je naenkrat zatemnilo nebo s črnimi oblaki; začelo je strahovito grmeti, bliskati se in treskati. Ko smo se zbrali v cerkev k popoldanski

službi božji, bila je v cerkvi strašna tema. Gospod župnik začno moliti sv. rožni venae, toda v tem hipu trešči v magnet s tako silo, da se vse pretrese. Za tem pa se vsuje kakor orehi debela toča in brenketa s strašnim pokanjem v okna in vrata. Res, da nekoliko pojenja, ali v drugič vsuje se še huje. Ljudje zaženó po cerkvi silen jok, ker dobro vedó, da jim bo neusmiljena toča zdrobila in uničila vse poljske sadeže. In res se niso zmotili. Ko pridemo iz cerkve, stopi nam strašen prizor pred oči. Vsakemu se mora solziti oko, ko vidi, da je vse zdrobljeno in zbito. Prosó, ki je ravno dozorevalo in kazalo lep pridelek, je sedaj popolnoma stolčeno. Ravno tako tudi ajda, katero pri nas posebno sejejo. Veliko škode je na koruzi, korenju, zelju in repi. Marsikje je repo tako stolklo, da se komaj spozna, kaj da je bilo poprej na njivi. Sploh vsi poljski pridelki s sadjem vred so čisto končani. Hruške, ki so bile prav polne, je otrslo in ranilo. Da, še celó otavo je tako sklestilo, da ljudje nimajo kaj kositi za živino. Ostalo jim je samo to, kar imajo v zemlji — krompir.

Res, ubogi kmet si ne more pomagati. Ozimnega žita se je prav malo pridelalo in je še to snetljivo. Jesenske pridelke pa, ob katerih se pri nas ljudje preživé, uničila je debela toča. Po Dolenjskem naredi toča skoro vsako leto več ali manj škode, toda pri nas je dolgo ni bilo. Da bi pač poslanci nagovorili deželno gospósko, da blagovoli pomagati nesrečnim kmetom. Bog nas pa varuj z naprej tako strašne nesreče!

Veselejša pa je bila za našo dubovnico poprejšnja nedelja, ta dan smo namreč pri nas praznovali preveselo slovesnost, sklep duhovnih vaj. Ljudstvo je ves teden pridno zahajalo po stanovih k tej veseli pobožnosti, katero sta vodila prečast. gg. lazarista Nežmah in Hajdrih. Pred slovesno sv. mašo, katero je služil prečast. gosp. kanonik J. Marn, bil je med krasnim vremenom slovesni obhod z Najsvetejšim. Ob potu videlo se je več slavalokov in bréz. Po sv. maši imel je prečast. gosp. misijonar sklepni govor, v katerem je znal, držeč v roki sv. razpelo, giniti ljudstvo do solz; k sklepu govora pa se je podelil papežev blagoslov. Vse opravilo se je končalo s slovesnim „Te Deum“. Prečast. g. kanoniku in prečast. gg. misijonarjema izrekamo pri tej priliki najtoplejšo zahvalo.

Iz Zagreba, dné 7. septembra. (Pevska slavnost v Zagrebu. — Prihod slovenskih in drugih pevskih društev.) Prvi dan pevske slavnosti, katera so vsi krogi zagrebškega občinstva tako željno pričakovali, prominul je v najlepšem redu in prav svečano. Žal, da nam vreme popoldansko ni bilo kaj milo, ter je nam pokvarilo najlepší del veselice v Maksimiru. Dal Bog, da bi se vsi oblaki, koji i danes pokrivajo jutranje nebo, kmalu razpršili, da bi se pokazalo zlato solnce, ter našim ljubim gostom odkrilo kraljevo mesto v njega sijajnej prazničneji opravi.

Tudi včeraj v jutru, o prihodu prvih gostov, ni se nam kazalo lepo jutro, temveč so se sivi oblaki raztegnili stoprav pred 10. uro ter je vroče solnce s prav srpanskim žarom ogrevalo nebrojno občinstvo, ki je nestrpno i koprneče pričakovalo slovenskih gostov; jasno, modro nebo vzpenjalo se je nad krasnim sprevedom, kateri se je razvijal od kolodvora — skozi vse mesto v lepo odičeno jezdárno — sedaj pjevački hram. Točno ob sedmi uri v jutru zbrala so se v spodnje - mestnej deški šoli vsa zagrebška pevska društva z onimi pevskimi društvi, koja so došla že v soboto zvečer (bila so: „Velebit“ iz Gospiča, „Sklad“ iz Primorja, „Vila“ in „Vienac“ iz Varaždina i. dr.) ter so o 7^{1/2} odrinila s svojimi zastavami in svečanostnim odborom na kolodvor, da vsprejmó goste, ki so došli s karlovškim vlakom. Jedini ta vlak došel je o pravem času, vsi drugi so bili zakasnjeni. Pripeljal pa je društvo „Javor“ iz Jaske in mnogo gostov.

Vlak iz Zidanega mostu in separadni vlak s slovenskimi „Sokoli“ in „Slavcem“ imela sta največ zamude. Ž njima se je pripeljalo blizu 2000 gostov iz slovenskih krajev, dočim je zagorjanski vlak pripeljal malo ne toliko gostov iz hrvaškega Zagorja.

Predsednik zaveze hrvatskih pevskih društev, g. Arnold, pozdravil je na peronu vsako pojedino društvo s srčnim „dobro došli!“, dočim je zagrebški „Sokol“ vzdrževal prost izhod s kolodvora.

Ko sta dospela vlaka s slovenskimi gosti, bilo je veselo vzburljenje čakajoče množice največje. „Tu so!“, „Slovinci so došli!“ šlo je iz ust do ust in ko sta se vlaka ustavila, zaoril je gromovit pozdrav

„živeli Slovenci!“, na kar se je odzdravljalo „Živeli Hrvatje!“

Zbrana društva — bilo jih je 26 — pozdravil je najprej mestni župan dr. Amruš z mestnimi odborniki, na kar mu je odgovoril odbornik g. Hribar nekako: Radostnega srca smo prihiteli iz naše slovenske domovine, da se v Vaši krasni metropoli radujemo in vzgledujemo na uspehih bratskega nam naroda. Da, ogrevati se čemo na zvestih prsih naših dragih bratov, v katerih srcih biva ista kri, kri, koja se pretaka po naših žilah. Prihiteli smo v vašo sredino, da pokažemo, kako nas razveseljuje napredek hrvatskega naroda, da se zanimamo za Vaše zadeve, kajti i mi imamo jednak smoter, po katerem hrepenimo. Naša preteklost je bila ozko spojena z Vašo — in tako naj bode i naša bodočnost. V imenu slovenskih gostov zahvaljujem Vas na prisrčnem vsprejemu in v to svrhu pozivljam Vas, brate svoje, da z menoj vskliknete: „Živela Hrvatska! Živela njena metropola, beli Zagreb!“ — (Burni „živio“-klici.)

Ko se je vsklikovanje pomirilo, odrinila so društva pred Rudolfovo vojašnico, kjer sta jih pričakovala g. Arnold, predsednik svečanostnega odbora in grof Kulmer, predsednik zaveze pevskih društev.

Predsedniki društev in zastavonoše zbrali so se v polukrogu in g. Arnold je pozdravi:

Pesem povišuje in poplemenituje srce; ona širi plemenite čute in krepi rodoljubnega duha. Tako deluje vsaka pesem, tako deluje i v nas Hrvatih, kateri imamo lep zaklad narodnih pesnij, v kojih se zrcali narodni duh. Pesen nas je dvignila na sedanjo stopinjo, pesen vzdržuje našo samozavest in jo bode vzdržavala na veke, — in baš zato pozdravljam Vas, ki razširjate naše pesni glas, najprisrčneje ter Vam kličem: „Živeli pjevači!“

Grof Kulmer nagovoril je je nekako:

Hrvatska pesen praznuje danes lepo svečanost, katera je dvojno lepa radi tega, da so iz vseh krajev naše domovine dospeli k njej pjevački bratje, da jo proslavljajo, da ob jednem vidijo napredek našega gospodarstva, ter ob njega uspevanju prav iz lastnega prepričanja zapoje „Lepa naša domovina!“ Prepričani bodo, da smo jedini, da smo složni, in dokler bodemo jedini, peli bodemo po pravici: „Još Hrvatska nij' propala, dok mi živimo!“

Okolu najjste ure začel se je premikati ogromni spreved v mesto, na čelu mu ognjeglasno društvo z izvrstno izvežbano godbo, potem v vozovih gg. Arnold, dr. Amruš, Stanković i. dr.; na to društva v sledečem redu: „Sokol“ in „Slavec“ iz Ljubljane, zagrebški „Sokol“, karlovški „Pokupski Sokol“, potem po abecednem redu: „Danica“ — Sisek, „Davor“ — Brod, „Dunav“ — Vukovar, „Dvojnica“ — Belovar, „Graničar“ — Nova Gradiška, „Javor“ — Jarka, „Jeka“ — Samobor, „Nada“ — Karlovac, „Nada“ — Mitrovica, „Podravec“ — Koprivnica, „Rodoljub“ — Virovitica, „Sklad“ — Primorje, „Slavulj“ — Petrinija, „Velebit“ — Gospić, „Vienac“ — Požega, „Vienac“ in „Vila“ — Varaždin, „Zora“ — Križ in „Zvon“ — Karlovac. Tem društvom so sledila domača pevstva: „Kolo“, „Merkur“, „Sloga“ in „Sloboda“ z zastavami. (Konec sledi.)

Deželna učiteljska konferencija.

V Ljubljani dné 3. septembra.

(Tretja seja.)

Vspored: 1. Čitanje zapisnika o II. seji. 2. Posvetovanje o določitvi učnega načrta za ponavljalne šole (§ 7. zakona z dné 28. febr. 1874. Dež. zak. št. 6). 3. Posvetovanje o spremembi učnega navodila za pouk o drugem deželnem jeziku kot obveznem učnem predmetu. (Razpis dež. šol. sveta z dné 5. febr. 1881 št. 656.)

Prvomestnik, dežel. šol. nadzornik g. Šuman, otvori sejo ob 9. uri in pozove zapisnikarja, da čita nemški zapisnik II. seje, ki se vsled opazk g. Senekoviča gledé šolskih knjižnic in g. Lundra gledé „divjakov v šolskih drevesnicah“ stilistično popravi in potem odobri.

O ponavljalnih šolah in učnih razmerah v njih poroča g. nadzornik Gabršek. V svojem jasnem, vsestransko premišljenem govoru sega nazaj v leto 1873., ko je dobil veljavo zakon o napravljanju, vzdržavanju in obiskovanju javnih ljudskih šol. Po njem traja šolska dolžnost od spolnjenega 6. do spolnjenega 12. leta, v mestih in trgih s tri- in večrazrednicami do 14. leta. Ta doba šolanja sme se tudi skrócić, ako to krajevne razmere zahtevajo in okr. šolsko oblastvo v to privoli, oziroma ako so se otroci šolskih predmetov popolnoma naučili. Po-

sledica te olajšave je bil zakon z dné 28. febr. 1874 o napravi ponavljalnih šol na Kranjskem. Te šole naj bi nadomestile, kar mladina izgubi v vsakdanji šoli vsled skrčenja šolske dolžnosti. Vsled tega se je pomen in namen stari „ponavljalni šoli“ zelo spremenil. Učna uprava pa ni spravila v sklad določil o ponavljalni šoli z osnovo ljudske šole in z občno šolsko dolžnostjo. 17 let so že te vredbe v veljavi. Časa je torej bilo dovolj priti do spoznanja, ali ponavljalne šole vspejajo ali ne.

L. 1873. je bil zakon sklenjen in načrt brez debate sprejet in na najvišjem mestu potrjen. Naslonil se je na staro ponavljalno šolo, ki je uspevala, kar se pa o današnji ne more reči. V tej je mnogo več učnih predmetov, nego v stari. Treba na praktične potrebe kmetijskega stanu ozir jemati. Ves učni stroj se je predrugačil in doseči se mora več. Ponavljalna šola, kakoršna je danes, ne dosega zaželenega uspeha. Pogled v sosedne dežele nas uveri, da je v tem obziru drugod bolje, slabše nego na Kranjskem je le v Bukovini, Galiciji, in Dalmaciji; vendar so v Galiciji poleg šletne šolske dolžnosti tri leta ponavljalni šoli odmerjena. Vzglede uravnano ponavljalno šolo ima Goriška. Učni načrt je sestavil deželni šolski nadzornik pl. Klodič. Ta uzor je priporočati v posnemo pri spremembi učnega načrta za ponavljalne šole, pri tem je pa važno v poštev vzeti, koliko more vsakdanja ljudska šola doseči, da se to potem ponavlja. Težko pa je določiti učni krog, ker so uspehi vsakdanje šole toli različni in se učni smoter pri obstoječih neugodnih razmerah šolskega obiskanja ne doseže. Neprilike, s katerimi se je bojevati, so različne. Nekateri otroci vstopajo v vsakdanjo šolo še-le s 7. ali 8. letom, a z 12. že izstopajo. Tako pridejo otroci v ponavljalno šolo raznih vednostnih stopinj, zaradi tega je uspeh nepovoljen. Tudi otroci brez vsakdanje šole se vsprejemajo v ponavljalnice.

Drugi zopet so sicer šletno šolsko dolžnost izpolnili, a so zelo neredno obiskavali vsakdanjo šolo. Kako bi torej bilo mogoče, po jednotnem načrtu tako mešanico poučevati? Vidi se, da je šolsko obiskovanje nevrejeno. Govornik ne dolži nikogar. Postava je dobra sama ob sebi, da bi se le prav izvršiti dala. Ponavljalna šola se more le obdržati, ako se redna hoja v šolo more doseči. Glavno vprašanje je, kdaj smejo otroci iztopiti iz vsakdanje šole? Nekateri niso dosegli učnega smotra, dasi so ves predpisani čas v šolo hodili. Kaj je z istimi storiti, ki so pozneje začeli šolati se? Kaj je z otroci, ki obiskujejo ljudsko šolo v trgih in mestih, a jih ne veže šletna šolska dolžnost? Kaj je z učenci, ki so z uspehom dokončali šletno šolsko dobo? Težavna in važna je torej naloga ponavljalne šole. Obilici nedostatkom bi se v okom prišlo najboljše z šletno šolsko dolžnostjo, kar se utegne prej ali slej tudi zgoditi. Še-le potem se bode več doseglo, kakor sedaj, in naj bi se tudi uvedle kake olajšave. Vse učiteljstvo čuti to ter toži, da je dela dosti, uspeha pa nič. Treba torej kaj korenitega ukreniti, kar pa je težavno, zato tudi ni pričakovati, da bi se dotični zakon kmalu predrugačil. Izdala naj bi se izvršitvena določila, po katerih se vredi izstop iz vsakdanje šole. Potem je še-le možno govoriti o učnem načrtu. V ime odbora učiteljske konferencije predlaga poročevalec gledé na uspešno izvršitev zakona z dné 27. aprila 1874 nastopno:

1. Otroci, ki so bili v 7. ali 8. letu oproščeni šolskega obiskovanja, naj hodijo tudi v 13. in 14. letu svoje starosti v ponavljalno šolo.

2. Otroci, ki so ljudsko šolo obiskovali 6 let, a niso dosegli učnega smotra, obiskujejo naj za dobo ponavljanja v 13. eventualno 14. letu še oni razred vsakdanje šole, za katerega so sposobni in sicer le ob gotovo določenih dneh.

3. Isto naj velja za mesta in trge, ako otroci ne hodijo v kako drugo višjo ali istovrstno šolo.

Ponavljalne šole za otroke z dežele, ki hodijo v mesto v šolo, naj se izpremené kolikor moči v kmetijske tečaje.

4. Izpustnice se dajejo le koncem šolskega leta in to onim otrokom, ki so ponavljalno šolo res redno obiskovali.

5. Deželna šolska oblast izdá naj gledé takih ponavljalnih šol izvršitvena določila.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. septembra.

(Deželnozbornska volitev.) Danes se je v Radovljici vršila dopolnilna volitev v deželni zbor

kranjski na mesto pokojnega deželnega glavarja dr. Poklukarja. Izvoljen je veleč. gosp. župnik Janez Mesar z 48 glasovi. Dalje je dobil 3 glasove g. Gustav Pirc, 1 glas pa gosp. marquis Gozani. Živeli odločni in zavedni volilci!

(Najvišje potrjenje.) Presvetli cesar je potrdil sklep deželnega zbora štajerskega, da se uravna Savinja od Mozirja do Celja.

(Toča.) Kakor smo že v zadnji številki sporočili, je minolo nedeljo popoldne v litijskem okraju po nekaterih krajih toča naredila ogromno škodo. Tako se nam dodatno poroča, da je isti dan v štangarski občini debela toča uničila skoraj vse poljske pridelke. Stokla je proso, koruzo, korenje, zelje in repo, da se komaj pozna po njivah, kaj je rastle. Upamo, da bode slavno politično oblastvo odredilo cenitev škode in da bode deželni zbor na podlagi cenitve prebivalstvu dovolil primerno podporo.

(Požar.) Nesrečno leto je za naše gorjane. Trikrat so že imeli od Velike noči sem požar. V nedeljo se je hitroma napravila nevihta in ob 2. uri popoldne trešči na vrh strehe posestnika Lahajnerja na Kolku št. 9. Hitro je vsa streha v ognju. K sreči je bila že vsa živina zunaj na paši in ljudje vračaje se od božje službe iz Goriške Otljice so pomagali rešiti nekaj hišne oprave in obleke. Nad 300 stotov sena je zgorelo. Nesreča je tolikanj večja, ker pogorelec ni bil zavarovan, ker je hiša na samoti in obdana z visokim drevjem, mislil je gospodar, da ni nevarnosti.

(Nesreča.) Na Otljici so imeli zadnjo nedeljo „šagro“, cerkveno žegnanje. Kedar je vreme ugodno, gre več ljudi tudi iz vipavske doline na visoki Kolk. Nazaj gredé bila sta dva moža posebno nesrečna. Eden je spodrsnil in se ob pečevju težko poškodoval na glavi, drugi doma iz Škrilj padel je tako nesrečno, da si je prebil čepinjo in obležal v skalovju mrtev.

(Medvedje) so se priklatili, kakor se nam poroča iz Cirknice, v šume na Javorniku ter posestniku Janezu Kranjcu iz Dolenje Vasi raztrgali dvaletnega Junca. Tudi iz Ribnice se nam poroča, da je v ponedeljek zjutraj čez polje tacal medvedkosmatinec.

(Iz Cirknice) se nam poroča: Dne 7. t. m. je kmetiški mladenič Janez Lovko na veliki cesti blizu Žerovnice, vozeč težke hlode, tako nesrečno padel pod voz, da je na mestu mrtev obležal. — V soboto so med gromom topičev pripeljali veliki zvon za našo župnijsko cerkev. V ponedeljek so ga mnoge krepke roke srečno potegnile v zvonik; tudi gledalcev je bilo veliko. Zvon tehta 2078 klg., posvečen je na ime Matere Božje, vili ga je g. Samassa v Ljubljani. Zvon ima jako lep glas in mogočno doni po cirkniški planjavi.

(Povodenj na Gorenjskem.) Dodatno se nam poroča o tej grozni nesreči dné 23. avgusta, da je voda razdejala tudi postajo Lužnice med Trbižem in Pontabljem in da je nekaj ljudi utonilo. Vso škodo vsled te povodnji cenijo na 150.000 gld.

(Mrtvoud) je zadel zadnjo nedeljo med propovedjo č. g. Ferdinanda Kogejca, župnika v Črnem Vrhu nad Idrijo. Previden je bil s sv. zakramenti za umirajoče. Priporoča se v molitev.

(Iz Zagreba) se nam poroča: V ponedeljek je šlo nad 400 Slovencev v akademijo znanosti in umetnosti, kjer so po svojem govorniku predsedniku akademije g. Josipu Torbarju izrazili spoštovanje do pokrovitelja, vladike Strossmayerja. V torek zvečer pa se je 20 Slovencev odpeljalo z žakanjskim vlakom v Osek in Djakovo, da se poklonijo vladiki.

(Kje je doslednost?) Pod tem naslovom smo prejeli iz Kamnika jako pikro pisan dopis. Ne da bi dvomili o resnicoljubnosti g. dopisnika, vendar se nam je zdelo umestno, da smo črtali marsikaj. Dopis se glasi „omissis omittendis“: O izvrstni „narodno napredni“ taktiki svedoči nastopni čin: V kamniške čitalnice prostorih utaboril se je neki nemški glumač s svojo gledališko družbo in že nekaj dnij se razlega nemška beseda, veje pruski duh po „svetišču“ slovenske kamniške Muze. Četudi je „narodno“ prezavedni odbor čitalnice dobro vedel, da bije s tacim svojim dejanjem Slovenstvu očitno v obraz in daje takozvani narodno „naprednjaški“ stranki najžalostnejše spričevalo, vendar je odprl na stečaj svojega svetišča duri družbi, ki je po svoji narodnosti najkru-tejša sovražnica slovensko-narodnega obstanka. Doli s krinko hinavstva, gospóda naša, ki nam predbacivate nazadnjaštvo, da se bomo do cela izpoznali! Kaj Vam hasne, zakrivati gujilobo, ko jo pa

vendar-le solnce posije! Kje so pač oni časi, ko je bil narodni živelj slovenski še čil in zdrav, kolikor ga je bilo! — Slavn Simon Jenko, ustanovitelj kamniške žitnice, obrnil bi se tuče v grobu, ko bi videl taka dejanja! Potem pa se nam nekje očita, da smo mi „orodje v nemčurskih rokah“. — Gospoda, ako je kdo v nas pogibelj slovenske narodnosti, je gotovo le Vaša ravnodušnost, vsled katere gnije in se ruši očitno resnični narodni napredek, z drugimi besedami: Vaša dejanja Vas obsojajo.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je podelil načelniku pomočnih uradov pri okrožnem sodišču v Celju, gosp. Mat. Sapašku, povodom njegovega umirovljenja naslov cesarskega svetovaleca.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) izročili so letošnji slovenski in hrvatski abiturijenti kot dohodek svoje ljubljanske veselice 168 gld. 40 kr. in jeden cekin, ter izrekli željo, da se vpišejo za pokrovitelje. — Zatrjujoč navdušenim mladeničem, da se bode izpolnila njih želja po § 4. družbenih pravil, dostavljamo, da od mladeničev, ki so tako darovito nastopili pot v življenje, še mnogokaj pričakuje domovina. Zato jim kličemo: Bog jih živi! Bog jih ohrani prihodnje stebre sv. veri, cesarju, domovini! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Poseben vlak v Zagreb) povodom ognjegasne slavnosti pelje iz Ljubljane v nedeljo, dne 13. t. m. ob 4. uri 54 minut zjutraj in dospje v Zagreb isti dan ob 8. uri 50 minut zjutraj. Listki so veljavni štirinajst dni za vsak vlak; vendar pa se vrne iz Zagreba ob 11. uri 2 minute še en poseben vlak v Ljubljano in Maribor. Vozne cene so znižane za vse postaje od Trsta, Gorice, Reke do Brezice in od Maribora in Ormoža do Zidanega Mosta v Zagreb in nazaj. — Vozni listki dobivajo se pri prireditelju J. Paulinu v Ljubljani in pri vsakem gasilnem društvu, v skrajnosti tudi pred odhodom pri vlaku. Shod ognjegascev bo mnogobrojno obiskan in slavnost dokaj velikanska.

(Grof Zichy.) gubernator na Reki, bode odstopil, kakor poročajo madjarski listi; na njegovo mesto pride sedanji ogerski poljedelski minister grof Bethlen, ki je kot veliki župan v Erdelju s svojo pomirljivo politiko znal pomiriti razne narodnosti. Madjarski listi s tem priznajo, da sedanji reški gubernator ni znal ali ni hotel držati na uzdi onih elementov, ki so zadnji čas izzvali vse izgrede proti Hrvatom.

Na mariborski vinarski in sadjarski šoli) so minolo soboto končali šestmesečni poljedelski kurz, katerega se je udeleževalo 21 učiteljev iz raznih štajerskih krajev. Zadnja skušnja je bila pod predstvom deželnega šolskega nadzornika gosp. dr. Jarca.

(Ogenj.) V torek popoldne je nastal ogenj v gospodarskem posloju štajerske deželne norišnice v Feldhofu pri Gradcu. Razna gasilna društva iz Gradca in okolice so prihitela na pomoč ter omejila ogenj. Zgorela sta le skedenj s senom in pa svinjski hlev.

Telegrami.

Radovljica, 10. septembra. Mesar 48, Pirc 3, Gozani 1 glas.

Budimpešta, 9. septembra. Pri polnjenju se je v drogueriji Delsinyjevi užgal benzin vsled nepredvidnega ravnanja s svetil-

nico. Nastala močna eksplozija. Jedna dekla mrtva, jeden trgovski pomočnik težko ranjen. Poškodovanih je tudi več gasilcev, ki so gasili nastali ogenj. Vsa zaloga je zgorela.

Monakovo, 9. septembra. „Neueste Nachrichten“ so izvedele iz najboljšega vira: Cesar Viljem se je proti neki osebi jako pohvalno izrekel o avstro-ogerski vojski. Posebno je hvalil veliko vztrajnost in čilost avstrijskih rezervistov. Rekel je, da je srečen, da njegov zaveznik ima tako dobro vojsko.

Rim, 9. septembra. Današnje drugo posvetovanje zdravnikov o zdravju kraljice rumunske ni bilo tako radostno, vendar se ni ničesar bati. Ker se je zdravje kraljici shujšalo, se kralj še ne vrne v Rumunijo.

Pariz, 9. septembra. Po poročilih došlih zdravstvenemu svetu, se kolera v Allepu jako širi. Umrlo je že 2500 ljudij. 7000 oseb, največ židov, je bežalo pred boleznijo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—180)

Tuji.

8. septembra.

Pri **Maliču:** Komer, in Skutnik, asistent, iz Trbovelj. — Schubitz, poročnik; dr. Golt, iz Kočevja. — Deutsch, živinotróžec; Belgrader, potovalec; Doller, Ecker, trgovec, z Dunaja. — Gaberšek s Krškega. — Baeumer, stotnik, iz Monakovega. — Cecko iz Dubrovnika. — Zechner, stavbeni podjetnik, z nečakinjo, iz Brezice. — Rupna, zasebnica, s sestro, z Reke. — Macropolo z rodbino iz Egipta. — Korvič, trgovec, iz Zagreba. — Uhlman iz Mogunca.

Pri **Stonu:** Ziffer, Glangzman z rodbino, Cibej, zasebniki; dr. Cambor, odvetnik; dr. Luzatto; Maldoner, iz Trsta. — Oswald iz Jesenice. — Weiss, Spitzer, potovalec; vitez Schneid; Vessel; Strassacker; Lederer, z Dunaja. — Bedens, uradnik; Kirste, profesor, s soprogo, in Schwarz, trgovec, iz Gradca. — Tambia, duhovnik, iz Šibenika. — Brüll, trgovec, iz Kutine.

Pri **avstrijskem caru:** Gasser, Mährisch, trgovec, in Obreza, iz Beljaka. — Kurnik iz Trsta. — Jakomig, posestnik, iz Kormina.

Pri **bavarskem dvoru:** Schmarda s soprogo z Vira. — Wendlinger, mesar, iz Bregence. — Dolinar s soprogo iz Loke. — Sutler iz Trsta. — Baumgartner s Tirolskega. — Schleimer iz Koprivnika. — Krauland iz Srednje Vasi.

Pri **Južnem kolodvoru:** Kozjek s soprogo, in Polak, literat, z Dunaja. — Molaro iz Vidma. — Starz iz Gorice. — Softič iz Voloske.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v 1000
opazovanja	zrakomera v min	toplomera po Celsiusu				
7. u. jut.	741.8	11.4	brezv.	megla	0-00	
9. 2. u. pop.	741.1	21.4		del. oblač.		
9. u. zveč.	742.5	14.6	sl. jvzh.	jasno		

Srednja temperatura 15.6°, za 0.5° nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. septembra 1891.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 449,808.000 (+ 2,816.000)
Kovinski zaklad	244,842.000 (+ 30.000)
Listnica	193,130.000 (+ 11,225.000)
Lombard	25,168.000 (+ 1,028.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 5,151.000 (— 4,033.000)

Dunajska borza.

Dne 10. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 89 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 30 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1008 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	279 " 75 "
London, 10 fantov strl.	117 " 10 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 30 "
Cesarski cekini	5 " 57 1/2 "
Nemških mark 100	57 " 50 "

Dne 9. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 10 kr.
Ogerska papirna renta 5%	109 " 70 "
4% državne srečke l. 1854.	135 " 75 "
5% državne srečke l. 1860.	147 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2 %	100 " 40 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Tržne cene v Ljubljani

dne 9. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8 77	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež.	7 80	Surovo maslo, "	— 72
Jecmen, "	4 03	Jajce, jedno	— 2
Oves, "	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	4 71	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso, "	4 77	Telečje	— 58
Koruz., "	5 40	Svinjsko	— 56
Krompir, "	2 67	Koštrunovo	— 40
Leča, "	10 —	Pisanec	— 35
Grah, "	10 —	Golob	— 16
Fižol, "	9 —	Sen. 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	— 84	Slama,	2 12
Mast, "	— 66	Drva trda, 4 mtr.	7 —
Špeh svež, "	— 58	" mehka, "	4 40

Srajce, zavratnike, zapestnice, kravate

v veliki izbiri pri (4-1)

M. PODKRAJŠEK,
špitalske ulice, Ljubljana.

Osem odlikovalnih kolajn!

Priznano najbolje

ročne harmonike

dobé se pri

Ivanu N. Trimmel-u

na DUNAJI, VII., Kaiserstrasse 74,
postajališče tramwaya, črta proti dvorcu.

(24—18) Največja zaloga

muzikalnega orodja,

zanesljiv izdelek, nizke cene.

Ceniki zastoj.

Ravnokar je izšel prvi zvezek
lične knjižice z naslovom:

Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Sestavil in uredil

A. Kalan.

urednik „Domoljuba“.

— Fonatiz iz „Domoljuba“ —

I. zvezek. — Cena 20 kr.

Obseg:

Zlati lasje. — Dedščina. — V zametih pokopan. — Veronika. — Sama smola! — Trojni sveti večer. — Božič na sc. Gotthardu. — V valovih življenja. — Lovski tat. — Luč na oknu. — Po viharju svetlo solnce. — Požar. — Lepi pirhi. — Marušnik. — Obhajilo v ječi.

Dobiva se v „Katol. Bukvarni“
in pri H. Niemanu v Ljubljani.

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

ogersko hipotečno promeso

à 1 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 15. septembra!